

Svenska kyrkan

HAMMARÖ FÖRSAMLING

Box 47

663 21 SKOGHALL

Tfn: 054-51 86 00

Församlingsinstruktion 2011

Hammarö församling, Domprosteriet i Karlstads Stift

Hammarö församling vill

- vara en omistlig del av livet på Hammarö*
- finnas där människor är*
- vara med i glädje och sorg, kriser och vid livets högtider*
- att kyrkan skall vara Guds och folkets kyrka på Hammarö*

NÅGOT OM HAMMARÖ FÖRSAMLING

Hammarö församling har sina rötter långt tillbaka i tidig medeltid. När den första kyrkan fanns på Hammarö är det ingen som med säkerhet vet. Att det fanns en kyrka i området vid nuvarande Hammarö kyrka redan på 1200-talet är troligt. Dagens kyrka är daterad till 1306. Hammarö var en viktig plats för medeltidens pilgrimer och är ännu idag en anhalt för människor på väg. Pilgrimskapellet (ej invigt kyrkorum) i det f.d. bårhuset vid Hammarö kyrka är en uppskattad anhalt för nutida pilgrimer där också information finns om pilgrimsleden till Trondheim. I samarbete med Hammarö kommun, Skärgårdsmuseet och Hammarö hembygdsförening projekteras för pilgrimsleder på Hammars udde som eventuellt kommer att anslutas till Klarälvsleden mot Trondheim.

I det gamla Hammarö var huvudnäringarna fiske och jordbruk. I och med industrialiseringen växte det moderna Skoghall fram. Närheten till Karlstad med fina förbindelser till övriga Sverige samt ett väl fungerande näringsliv gör Hammarö till en attraktiv plats att bo på. Tillkomsten av Karlstads universitet spelar också stor roll. Många människor är rörliga och pendlar till sitt arbete. Det gör att tillhörigheten till Hammarö kan upplevas som svag bland stora befolkningsgrupper.

På Hammarö har funnits såväl pingstkyrka, baptistkyrka som missionskyrka. Ett flertal bönhus fanns på ön fram till mitten av 1900-talet. Idag finns endast Missionskyrkan representerad som traditionell frikyrka.

Hammarö kyrka är en omtyckt kyrka för de kyrkliga handlingarna för boende i Karlstadregionen.

När Skoghalls kyrka kom till 1957 kompletterades det kyrkliga landskapet på ett fint sätt. Den fyller sin uppgift som kyrka i brukssamhället. I anslutning till kyrkan finns församlingshem och i dess närhet även kyrkokansli och pastorsexpeditionen.

Församlingen har tre församlingshem som är mycket väl använda såväl i församlingens verksamheter som för uthyrning. Det är Hammars gård invid Hammarö kyrka, Arken i villaområdet Hammar och Skoghalls församlingshem i samma fastighet som Skoghalls kyrka.

Någon väckelse i traditionell mening har inte gått över Hammarö, däremot är folkkyrkotanken levande idag. Tillhörigheten till Svenska kyrkan är hög. De flesta döper sina barn, konfirmeras, gifter sig i Svenska kyrkans ordning och blir begravda.

REGLER FÖR FÖRSAMLINGENS VERKSAMHET

a) Sammanlysningar (gemensamma gudstjänster med andra församlingar inom Svenska kyrkan)

Hammarö församling firar huvudgudstjänst varje sön- och helgdag. De flesta sön- och helgdagar firas gudstjänst i båda kyrkorna (Hammarö och Skoghalls kyrka) och/eller i Mariakapellet.

Sammanlysning till annan församling sker som regel inte.

b) Minsta antal huvudgudstjänster med nattvard.

Hammarö församling firar nattvard tre av fyra sön- och helgdagar i någon av kyrkorna eller Mariakapellet.

c) Dopundervisning som föregår konfirmationsgudstjänsten.

Hammarö församling följer de riktlinjer för konfirmandarbete som gäller för Svenska kyrkan.

Hammarö församling har verksamhet från spädbarn till konfirmandåldern. Genom denna verksamhet sker en dopundervisning för dem som är med. Ungdomsverksamhet knuten till SKU finns. Det finns en stor körverksamhet från barn till vuxna. Kantorerna har elever i musikundervisning.

När ungdomarna går i 7:e klass besöker församlingen samtliga skolklasser i kommunen för att informera om konfirmandarbetet. Vid det besöket är om möjligt fler än prästerna delaktiga. Inbjudan sker också skriftligt till hemmen i och med att en del ungdomar inte går i kommunens skolor. Inbjudan sker till alla som bor på Hammarö oberoende av om de är tillhöriga Svenska kyrkan eller inte.

Konfirmandarbetet läggs upp med olika slags grupper, temagrupper såsom sång, dans, film, skapande och mer allmänna grupper. Även grupper som är knutna till föreningslivet såsom fotboll, ishockey, ridning och fiske kan förekomma. Träffarna sker antingen på vardagar, helger eller under sommaren, beroende på vilken inriktning gruppen har och vilket upplägget på konfirmandarbetet är. Under konfirmandtiden skall varje konfirmand få tillfälle till enskilt samtal med någon ledare för gruppen. Under konfirmandtiden ges konfirmanderna tillfälle att delta i gudstjänstlivet och om möjligt även annan verksamhet i församlingen. Minsta antalet gudstjänster under konfirmandtiden är 15.

I konfirmandarbetet finns faddrar med i arbetet enligt föreskrifter från kyrkorådet.

Under konfirmandtiden inbjuds föräldrar eller motsvarande till träffar där information om konfirmandtiden och konfirmationen ges samt tillfälle till samtal.

När intresse finns ordnas ”konfirmandundervisning” även för vuxna.

Med vissa intervaller anordnas konfirmation för ungdomar med särskilda behov. En av prästerna har kontakt med särskolan i kommunen.

Konfirmationen sker som regel med ordningen ”Konfirmation med mässa” i någon av församlingens kyrkor och är inlagd i gudstjänstplaneringen.

Församlingen möter ungdomarna i skolan bland annat genom personal som finns knuten till varje skola i kommunen. Personal är även delaktig i de stödgrupper som finns på varje skola och som leds av respektive skolas rektor.

Hammarö församling har två församlingspedagoger och två assistenter i församlingsarbetet anställda. En av komministertjänsterna har inriktning på ungdomar. För den skapande verksamheten är konstnärlig ledare anställd. Den konstnärliga ledaren har även i sin tjänst att arbeta med pilgrimsarbete och anlitas vid utsmyckning, inredning och utformning av rum.

d) Personal 2010: (avser tjänster)

Präster: 4 varav 1 kyrkoherde

Diakon: 1

Konstnärlig ledare: 1

Informatör: 1

Församlingspedagog: 2

Assistent i församlingsarbetet: 2

Kantorer: 3 varav en är organisttjänst

Kyrkokamrer: 1

Kanslister: 2

Vaktmästare: 3,5

Personal vid kyrkogårdsförvaltningen: 3 varav 1 kyrkogårdsföreståndare

Tillkommer säsongsanställd personal och sommarungdomar

Personal vid vägkyrkan sommartid

Svensk-Finsk diakonal tjänst gemensam med Norrstrands församling m fl.

OMVÄRLDSBESKRIVNING

Hammarö ligger precis vid Vänerns strand och består av två olika samhällen, Skoghall och Hammarö. Dessa är idag sammanbyggda med villaområden. Skoghall är centralorten där apotek, bibliotek, systembolag, mataffärer samt diverse andra affärer finns. Det finns även ett bibliotek, Folkets hus, biograf, ishall och idrottsplats. En ny idrottshall kommer att uppföras inom kort. I anslutning till biblioteket i Skoghall finns en liten konsthall. I Hammarö och Skoghall finns villaområden, bostadsrätter och hyresrätter.

Befolkningsutvecklingen i Hammarö kommun har varit positiv och har ökat sedan mitten av 1970-talet. 1970 var befolkningen 10691 och 2006 var den 14489 och 2009 14833 och 2010-12-31 var den 14930. Inom kort förväntas folkmängden överstiga 15000.

Hammarö kommun är en av de få kommuner i Värmland som ökar från år till år. Det är många som flyttar in till Hammarö. 2006 var det 769 personer. Drar man bort dem som flyttade från Hammarö så får man ett netto på 91 personer. Av dem som bor i Hammarö kommun ser man att den största åldersgruppen är den mellan 25 och 64. Tittar man sedan på hur många som fötts respektive dött får man ett netto på 22 personer år 2006. Av de boende i Hammarö finns det även utrikes födda och de uppgår till 6 % i kommunen mot 14 % på riksnivå.

Åldersfördelningen i Hammarö kommun 2009:

Ålder	Hammarö %	Riket %
0-6	9	8
7-15	12	10
16-19	6	6
20-24	5	7
25-44	24	27
45-64	28	26
65-79	12	12
80-	3	4

När det gäller förskoleverksamhet så finns det olika alternativ att välja mellan som förskola (1-5 år) med 901 barn inskrivna, familjedaghem (1-12 år) med 67 barn inskrivna och förskoleklass (6

år) med 180 barn inskrivna. Utöver det här finns det också en öppen förskola på Hammarö. Det finns också fritids där 766 barn är inskrivna. Totalt finns det 18 olika förskolor att välja mellan. Det finns fem skolor och av dem har två högstadier. Det finns en gymnasienämnd som drivs gemensamt med Karlstad. I Skoghall finns ett gymnasium. Det finns även en Kulturskola som betyder mycket för musiklivet.

Äldreomsorg

Andelen äldre över 65 år ligger strax under riksgenomsnittet, 15 % mot 17 på riksnivå. Idag bor många hemma men det finns också särskilda boenden som Gunnarskärgården och Björkhagsgården. Nya Björkebo är 55+ boende. Det finns även ett korttidsboende och dagverksamheten på Sätter.

Boende

Under de senaste åren har det byggts en del i Hammarö och nya områden har byggts upp som ex. Anneberg. Lägenhetshus kommer att uppföras i Skoghalls centrum inom kort. Det finns en tydlig tendens att många flyttar till Hammarö från andra kommuner som t.ex. Karlstad. Av dem som väljer att flytta hit är många barnfamiljer och det är inte självklart att det finns någon koppling till orten. Man kan se ett mönster att det flyttar in flera från kranskommunerna och som fortsätter sina liv där de kom ifrån utan att ha så mycket kontakt med miljön där de bor.

Levnadsstandard år 2009

De som har ekonomiskt bistånd är huvudsak två grupper: ensamstående män och ensamstående kvinnor med barn. Den förstnämnda tar emot mest pengar följt av ensamstående mammor och ensamstående kvinnor. Dessa grupper följer genomsnittet jämfört med rikssnittet.

Hushållstyp	Hammarö %	Riket %
Sammanboende utan barn	1	6
Sammanboende med barn	4	12
Ensamstående män utan barn	43	40
Ensamstående män med barn	2	3
Ensamstående kvinnor utan barn	26	25
Ensamstående kvinnor med barn	23	15
Totalt	100	100

Befolkning efter utbildningsnivå 2009

När man tittar på hur det ser ut beträffande utbildningsnivå i Hammarö kommun märker man att förgymnasial utbildning ligger under riksgenomsnittet. Tittar man däremot på gymnasial och eftergymnasial utbildning så ligger Hammarö över rikssnittet.

Nivå	Hammarö %	Riket %
Förgymnasial utbildning	10	14
Gymnasial utbildning	49	48
Eftergymnasial utbildning	41	36
Uppgift saknas	1	2

Hammarö har några industrier. Störst är Skoghalls Bruk med c:a 950 anställda. Det finns också ett stort antal mindre företag i kommunen. Det är dock inom vård och omsorg som det finns flest anställda, ungefär 1500. Då räknas ex. vård och omsorgspersonal, lärare, fritidspedagoger och förskollärare in.

Nettopendlingen till andra kommuner år 2005 stannade totalt på 2501 personer. Det är ungefär lika mellan män och kvinnor. I mars 2010 var antalet arbetssökande 604. Den här siffran minskade och var år 2007 nere i 331 personer.

FÖRSAMLINGENS UPPGIFT

"Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut." Matt 28:18-20

Hammarö församling vill

- * vara en omistlig del av livet på Hammarö**
- * finnas där människor är**
- * vara med i glädje och sorg, kriser och vid livets högtider**
- * att kyrkan skall vara Guds och folkets kyrka på Hammarö**

VISION

Församlingens vision är att de fyra inriktningarna, gudstjänst, mission, diakon och undervisning, skall genomsyra allt som sker i församlingen och att detta även skall smitta av sig på allt övrigt som sker på Hammarö. I hela verksamheten skall det finnas ett miljötänkande.

GUDSTJÄNST

I gudstjänsten sker ett möte mellan människor och Gud. I det mötet blir gemenskapen människor emellan manifesterad. Därför skall gudstjänsten präglas av den innerlighet som är en förutsättning för gudsmötet, men också ge möjligheter för människor att känna samhörighet med varandra. Gudstjänsten bör ge utrymme för människors sökande och tvivel.

Gudstjänsten skall innehålla olika moment där människors delaktighet blir tydlig. Körsång och instrumentalmusik liksom kreativa inslag skall vara vanligt förekommande.

I gudstjänsten medverkar olika lekmän såsom kyrkvårdar, gudstjänstvärdar och andra tillsammans med den som leder gudstjänsten (präst eller veniat) med församlingen.

Gudstjänstformen bör stå i samklang med kyrkorummet och gudstjänstdeltagarnas antal.

Mässa firas till det antal som församlingsinstruktionen anger.

Gudstjänstplanering sker i god tid och med deltagande av dem som är berörda av den.

I församlingen finns kyrkvårdar som träffas regelbundet tillsammans med kyrkoherden för överläggningar.

Gudstjänst i vid mening sker varje gång en människa riktar sig mot Gud i bön.

Mässa firas under terminerna varje onsdagmorgon.

Under 2011 kommer försök att göras med vardagsgudstjänster.

MISSION

Mission är ett med kyrkan. Mission är kyrkans innersta väsen. Mission är att budskapet om Kristus sprids bland människor. Mission är varje möte mellan människor där den goda nyheten berättas. Mission är att församlingens personal är tillgänglig för församlingsborna. Mission är när våra kyrkor och andra lokaler har en hög grad av tillgänglighet för de besökande.

Mission förverkligas genom allt arbete församlingen utför. Viktigt är den Internationella gruppens verksamhet för arbetet gentemot andra länder (Svenska kyrkans internationella arbete) och svenskar utomlands (Utlandskyrkan).

Viktiga inslag i missionen är körverksamheten och den skapande verksamheten som bedrivs och ger goda möten mellan människor.

DIAKONI

I varje möte mellan människor sträcks Kristi händer ut till en medmänniska. Diakoni utövas som särskild diakoni genom anställd diakon och som allmän diakoni genom all diakonal verksamhet. Denna kan varje människa utföra av kärlek och omtanke om sin medmänniska.

Den diakonala verksamheten kan bestå av

Besöksverksamhet

Leva-vidare-grupper/sorgegrupper

Café Träffpunkten – träffpunkt för svenskar och invandrare

Ungdomsdiakoni (skolkyrka, ungdomsverksamhet)

Medverkan i gudstjänster

Arbetskrets

Väntjänst (samarbete mellan Hammarö kommun, pensionärsföreningarna, Röda korset, missionskyrkan och Svenska kyrkan)

Medverkan i Familjecentralen

Torsdax (lunch för daglediga)

Skapande verksamhet

Caféverksamhet

Frivilligverksamhet

Församlingen är en del av POSOM-verksamheten (Psyiskt och Socialt omhändertagande) i kommunen.

Önskvärt är att församlingen skulle kunna ha en större närvaro inom arbetslivet.

Satsning kommer att göras på Frivilligverksamhet. Önskvärt är att fler människor engagerar sig i församlingen och att personalen har ett tänkande där detta ges prioritet.

UNDERVISNING

Enligt Svenska kyrkans tradition är undervisning om tron viktig. Den sker genom predikan men också genom upplevelser av andra slag. Kunskap kan erhållas på många olika sätt. "Musik och arkitektur, textilier, målningar och skulpturer och även liturgisk dans och kyrkospel uttrycker evangeliet. Dessa uttrycksformer som förmedlar budskap och kunskap på ett annat sätt än ord gör, hjälper människor att närma sig det ogripbara... Genom rytm, ljud, doft, form, struktur, färg och ljus är konst och musik viktiga språk, som talar till människans alla sinnen." (Levande arv. Sid 61. Red: Boel Hössjer Sundman. Svenska kyrkan. Verbum 2007)

Församlingen kan bli en "lärande församling" där det som händer under livet ger en gemensam kunskap för att kunna gå vidare.

Satsningar på konfirmandarbete bör ha prioritet liksom studieverksamhet där församlingsbor kan delta. En studiegrupp per präst torde kunna vara ett realistiskt mål.

OMSORG OM MEDMÄNNISKAN

Det är viktigt att nå människor och att de som söker kyrkan skall kunna göra det med förtroende. Många av de inflyttade hammaröborna kommer inte in i samhälle och föreningsliv på samma sätt som de som bott i församlingen länge. Därför vill församlingen visa på en omsorg om de medmänniskor vi är satta att tjäna. Vi gör det genom ett program för omsorg om medmänniskor på Hammarö:

- * Vi använder den grafiska profilen
- * Vi har olika foldrar om församlingens verksamhet
- * Vi välkomnar nyinflyttade med välkomstbrev
- * Vi vill vara tillgängliga
- * Vi vill att det skall vara enkelt att få tid för kyrkliga förrättningar
- * Vi vill vara serviceinriktade gentemot allmänheten
- * Vi vill att alla skall känna att de är sedda
- * Vi visar gärna fram det som vi är bra på
- * Vi vill att alla som kommer till verksamheten skall kunna höra det som framförs

VERKSAMHET PÅ FINSKA

Hammarö församling har en äldre invandring från Finland och Grekland. På senare år har även invandring skett från andra länder framför allt Afrika och Mellanöstern. För möte mellan invandrare och svenskar bedrivs en mötesplats kallad Café Träffen en kväll i veckan i församlingens lokaler. Diakonen och en av prästerna leder verksamheten tillsammans med timanställd personal.

För den sverigefinska verksamheten har Hammarö m.fl. församlingar tillgång till sverigefinsk diakonal resurs via Norrstrands församling.

REGLER FÖR KOMPETENSUTVECKLING

Ledningsgruppen består av kyrkoherde, kyrkokamrer, kyrkogårdsföreståndare samt en ledamot som personalen valt. Utvecklingssamtal genomförs med personalen varje år. Vid dessa behandlas även kompetensutveckling. Dessa samtal ligger till grund för enskilt utformad strategi för var och en i personalen. Strategi är beslut i nutid som ger framgång i framtiden.

Verksamhetsberättelsen ger också antydningar om vad som behövs utifrån vilka mål som sätts upp för verksamheten.

Uppstår tillfällen för särskilda insatser under året beslutar respektive chef angående detta.

Kyrkorådet avsätter för var och en i personalen medel för kompetensutveckling.

Respektive chef godkänner utbildning för respektive arbetstagare.

Skulle någon i personalen önska delta i utbildning som överstiger anslagna medel tas frågan upp i kyrkorådet.

LOKALA EKUMENISKA AVTAL

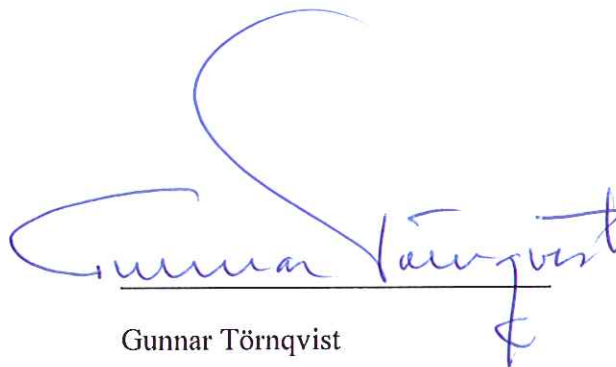
Hammarö församling har inga lokala ekumeniska överenskommelser. Samarbetet med Hammarö-Skoghall's missionsförsamling är mycket gott vad gäller gemensamma gudstjänster och annan gemensam verksamhet. Frågan om lokal överenskommelse bör aktualiseras så småningom.

Hammarö den 5 maj 2011

Jan-Evert Petersson

Kyrkoherde

Gunnar Törnqvist

Kyrkofullmäktiges ordförande

Verksamhetsutveckling

– måldokument 2011

Hammarö församling, Domprosteriet i Karlstads stift

1. Uppgiften

Hammarö församlings grundläggande uppgift är att utifrån Kyrkoordningen fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Uppgiften gäller alla som vistas inom församlingen och skall prägla all verksamhet som sker i Hammarö församling.

Uppgiften utförs bland annat genom att skapa mötesplatser för alla åldrar, där även "mittenåldern" uppmärksammas. Livsfrågor får där sin belysning och allt sker utifrån Jesu ord i Dop- och missionsbefallningen (Matt 28:18-20)

2. Verksamhetsidé

Verksamhetsidéen är att utifrån den kristna tron förmedla livsglädje och levandegöra livet bland människor. Detta sker genom mission, liturgi, undervisning, diakoni och skapande verksamhet där tanken är att varje människa äger skatter och förmågor som behöver förlösas. Verksamhetsidéen förverkligas genom att skapa mötesplatser för människor och att uppmuntra allt som befrämjar ett gott liv.

Församlingen ser det hållbara samhället som en viktig idé att fortsättningsvis verka för.

3. Omvärldsbeskrivning

Se församlingsinstruktionen.

4. Förhållningssätt/värderingar

Grundläggande förhållningssätt hämtar vi från den Gyllene Regeln:

"Allt vad ni vill att människorna skall göra för er det skall ni också göra för dem." (Matt 7:12)

På arbetsplatsen vill vi

att personalen har respekt för sitt arbete

att personalen har respekt för varandras arbete – allas arbetsuppgifter har samma värde

att vi behandlar andra så som du vill bli behandlad

att vi uppskattar varandra och varandras arbete

att personalen följer uppgjort pedagogiskt kontrakt

Gentemot människor vi möter vill vi

att deras behov respekteras

att vi lyssnar, svarar eller hänvisar vidare till någon som kan ge svar

att alla får ett klart besked

framstå som en miljövänlig församling

Detta vill vi levandegöra genom

att mötas i personalgrupper och mellan personal och förtroendevalda där människors behov diskuteras

att personal och förtroendevalda ses som ett arbetslag med olika ansvar i församlingen

att bli miljödiplomerade och en kyrka för fair trade.

5. Information till och från dem som bor och vistas i församlingen

Extern information sker genom annonsering i länstidningar, hemsida, Kyrk Nytt, gudstjänstblad i kyrkorna samt affischer.

Intern information sker vid personalmöte (arbetsplatsmöte), vid olika sammanträde med förtroendevalda samt med e-post till personalen. Önskvärt är att kommunikation även kommer att kunna ske med förtroendevalda via e-post.

6. Arbetsmiljö (SAM=Systematiskt arbetsmiljöarbete)

SAM upprätthålls genom skydds rond varje år, valda skyddsombud, policydokument som hålls levande samt att man vid varje arbetsplatsmöte aktualiserar frågor som är aktuella inom området.

Arbetsmiljöuppgiften är delegerad från kyrkorådet till kyrkoherden.

7. Process och utvärdering av församlingsinstruktionen

Församlingsinstruktionen utvärderas och uppdateras varje år i samband med att verksamhetsberättelse för hela verksamheten framläggs för kyrkorådet samt då budget för nästkommande år fastställs av kyrkofullmäktige. Församlingsinstruktionen finns att läsa på församlingens hemsida och kan rekvireras genom kyrkokansliet.

Hammarö den 5 maj 2011

Jan-Evert Petersson

Kyrkoherde

Gunnar Törnqvist

Kyrkofullmäktiges ordförande